

ÕPPEPROGRAMM METSKITS

Programmi lühikokkuvõte:

Programmi kirjeldus:

Metskitse õppeprogramm viiakse läbi Vapramäe, Vellavere või Vitipalu matkarajal. Loodusraja valik tehakse koos õpetajaga lähtudes osalejate soovidest ja vanusest. Programmi sissejuhatavas osas tutvustab programmi läbiviija lühidalt metskitse elu küsimuste kaudu lapsi aktiivselt kaasates (välimust, emased, isased, talled, pereelu, ökoloogia (vaenlased ja sõbrad), metskitse arvukus, kaitse, jaht). Vaadatakse pildilt sokku, emakitse ja talle, vaadatakse soku sarvi. Lapsed riietuvad kitsekarjaks: sokkudeks, emakitsedeks, talledeks. Sokkudel on sarved, kitsedel valge sabalapp, talledel helepruun keep valgete täppidega. Sõnamängud (Sõna kasvatamine. Leia puuduv sõna).

Järgneb matk (2 km) ja tegevused loodusrajal.

Matka käigus tutvutakse läbi tegevuste ja mängude metskitsede eluga. Loodusraiale suundutakse metskitse karjana (rühmana) (sokud, emakitsed ja talled). Metskitsed peavad olema metsas ettevaatlikud ja vaiksed (palju vaenlasi).

Kogu programmi tegevused on ühildatud aktiivsete ülesannete (söögipunkt, häälitsemine, kitsed joomas, jäljepunkt) mängulisuse (hunt ja kitsetalled, Kitse, kapsa ja hundi üle jõe viimine) ja mõistatustega. Kokkuvõtted tehakse iga ülesande juures ja programmi lõpus.

Metskitsekari lõpetab oma teekonna ja heidab puhkama. Teema kinnitamiseks sõnade otsimisülesanne, ristsõna või värvimisülesanne. Lapsed saavad kaasa tunnistus-töölehed, millega õpetaja saab soovi korral järgmisel päeval õpitud korrata.

Programmi sihtrühm:

5-8. aastased ja 1-3 klassi õpilased (I kooliaste). Programmi viiakse läbi kahes vanuseastmes.

Tegevused kahes vanuseastmes on põhiosas sarnased, juhendaja valib ülesandete raskustaseme vastavalt vanusele.

Ühe grupi suurus kuni 24 last, programmi viime läbi nii eesti keeles.

Programmi kestvus: 2 tundi

Programmi toimumise aeg: aastaringselt

Programmi läbiviimise koht: Vapramäe, Vellavere või Vitipalu matkarada.

Programm toimub õues, palume lastel riietada vastavalt ilmale ja panna jalga ilmale vastavad jalanõud. Väga halva ilma puhul on võimalik kasutada Vapramäe loodusmaja või väliklassi. Kui õpilased soovivad pidada piknikku, siis palume seda teha enne või pärast õppeprogrammi.

Juurdepääs: Palume sõita Vapramäe Peedu poolsesse parklasse, kus ootab teid juhendaja.

Programm ei sobi ratastooliga õpilasele. Erivajadustega õpilastest palume meid ette teavitada.

Programmi maksumus: 150 eurot

Programmi eesmärk: Metskitse eluringi, käitumise ja ökoloogia tundmaõppimine erinevate tegevuste ja ülesannete kaudu looduses.

Seos riikliku õppekavaga:

Programm vastab koolieelsete lasteasutuste riiklikule õppekavale: Valdakond: mina ja keskkond.

Seos põhikooli õppekavaga: 2.1.4.2. Aastaajad; 2.1.4.3. Organismid ja elupaigad;

Läbiviidavad tegevused toetavad loodusõpetuse läbivate teemade "Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng" ja "Väärtused ja kõlblus" eesmärgi ning põhimõtteid.

Ainetevaheline lõiming: loodusõpetus, kehaline kasvatus, matemaatika, eesti keel

Teema: metskitse elutsüklil aastaringselt, metskitse tunnused, sõraliste tunnused, koht süsteemis, metskitse toit ja vaenlased, pereelu (sigimine), ökoloogia

Mõisted: sokk, emakits, tall, sarved, sõralised, elupaik, karvastik, jooksupäev, tegevusjäljed.

Märksõnad: keskkond ja jätkusuutlik areng, looduseadused, aastaajad, metskits, tegevusjäljed.

Õpitulemused:

Lasteaialaps:

- 1) tunneb metskitse eluviisi ja elupaiku;
- 2) märkab nähtusi ja muutusi looduses;
- 3) rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel;
- 4) kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid;
- 5) täidab mängudes erinevaid rolle, tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- 6) käitub loodust hoidvalt;
- 7) oskab osa võtta rühmatöös;
- 8) oskab vaadelda loodust ja tundmaõppida looduse eripärasid;
- 9) arendab kuulmis-, nägemis- ja tähelepanu võimet.

Õpilane:

- 1) väärtustab metsakooslust ja selle elurikkust;
- 2) kirjeldab õpitud loomaliigi (metskits) eluviise ja elupaiku;
- 3) rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel;
- 4) väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi;
- 5) märkab nähtusi ja muutusi looduses;
- 6) tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest.

Õpilase õpipädevused:

Matemaatika- ja loodusteaduste pädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, suhtluspädevus

Õppeprogrammi sisu ja metoodika:

Metoodika: Looduse vaatlemine ja tundmaõppimine läbi isetegemise ja praktilise õpperetke, Programmi läbiviimisel kasutatakse aktiivõppemeetodeid: võrdlemine, seoste loomine, grupitöö kogemus, mängud. Programmi koostamisel on lähtutud teaduspõhisest lähenemisest.

Programm on lõimitud loodus-, sotsiaalse- ja majandusliku keskkonnaga.

Ajakava:

Sissejuhatus, metskitse tutvustus, sõnamängud. 25 min

Matk: tegevused mängud rajal -1.25

Kokkuvõtted ja tunnistused 10 min Lõpuringis kinnistatakse juhendaja abiga õpitut. Lapsed meenutavad, mis neile tänases päevas kõige enam meelde jäi. Lapsed saavad tunnistustöölehed. Õpetajatel palume täita õppeprogrammi tagasisideleht.

Kasutatavad vahendid:

Kõik programmiks, mängudeks ja aktiivseteks ülesanneteks vajaminevad vahendid (metskitse pildid, sinine lina, õunad, kapsad, kostüümid, sokusarved, tunnistused) on kohapeal olemas. Vahendeid on arvestatud 24-le lapsele.

Õppeprogrammi juhendajad: Õppeprogrammi läbiviija on Vapramäe Loodusmaja poolt atesteeritud õppeprogrammi läbiviija.. Juhendajad tunneb hästi piirkonna matkaradasid.

Juhised õpetajale: Palume õpetajal enne õppeprogrammile tulekut teavitada laste erisustest ja vajadusel erivajadusega last abistada. Kui õpetaja ei soovi programmi läbida kostüümides, siis palume sellest teada anda. Aktiivsete tegevuste läbiviimisel palume vajadusel õpetaja abi. Programmi erisust arvestades saame korraga vastu võtta ühe rühma. Programmi lõppedes palume õpetajal täita tagasisideleht.

